

ISSN 1400-5719

Rapport RL 2003:24

Olycka med en flygskärm i Ravlunda, M län, den 1 mars 2003

Dnr L-04/03

SHK undersöker olyckor och tillbud från säkerhetssynpunkt. Syftet med undersökningarna är att liknande händelser skall undvikas i framtiden. SHK:s undersökningar syftar däremot inte till att fördela skuld eller ansvar.

Det står var och en fritt att, med angivande av källan, för publicering eller annat ändamål använda allt material i denna rapport.

Rapporten finns även på vår webbplats: www.havkom.se

Statens haverikommission (SHK) Board of Accident Investigation

Postadress/Postal address

P.O. Box 12538

SE-102 29 Stockholm Sweden

Besöksadress/Visitors

Wennerbergsgatan 10

Stockholm

Telefon/Phone

Nat 08-441 38 20

Int +46 8 441 38 20

Fax/Facsimile

Nat 08 441 38 21

Int +46 8 441 38 21

E-mail Internet

info@havkom.se

www.havkom.se

2003-07-17

L-04/03

Luftfartsverket

601 79 NORRKÖPING

Rapport RL 2003:24

Statens haverikommission har undersökt en olycka som inträffade den 1 mars 2003 i Ravlunda, M län, med en flygskärm.

Statens haverikommission överlämnar härmed enligt 14 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor en rapport över undersökningen.

Lena Svenaeus

Sakari Havbrandt

Rapport RL 2003:24

L-04/03

Rapporten färdigställd 2003-07-17

<i>Luftfartyg: typ</i>	Nova Exact
<i>Klass</i>	Flygskärm
<i>Ägar</i>	I enskild ägo
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	2003-03-01, kl. 15.00 i dagsljus <i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk normaltid (UTC + 1 timme)
<i>Plats</i>	Ravlunda, M- län, (pos 5544N 01411E; nära havsnivån)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Enligt SMHI:s analys: vind 120/7 knop, sikt >10 km, 8/8 stratocumulus med bas 1 500 fot, temp./daggpunkt -1/-4 °C, QNH 1025 hPa
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>Personskador</i>	Allvarliga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Inga
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Föraren:</i>	
<i>Ålder, kön, certifikat</i>	39 år, man, elevlicens HB+hangbehörighet
<i>Total flygtid</i>	12 timmar, allt på typen
<i>Flygtid senaste 90 dagarna</i>	2 timmar
<i>Antal landningar senaste 90 dagarna</i>	3

Statens haverikommission (SHK) underrättades den 1 mars 2003 om att en olycka med en flygskärm inträffat i Ravlunda, M län, samma dag kl.15.00

Olyckan har undersökts av SHK som företrätts av Lena Svenaeus, ordförande och Sakari Havbrandt, utredningschef.

SHK har biträtts av Jörgen Hammer som operativ expert och Christer von Hedenberg som medicinsk expert.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Daniel Hummerdal.

Händelseförlopp m.m.

Föraren var ute tillsammans med några kamrater för att skärmflyga vid ett hang i Ravlundatrakten. Föraren hade gjort tre flygningar under dagen med över två timmars total flygtid. Direkt efter starten på den fjärde flygningen flög föraren till vänster i backen där en mindre formation av träd fanns. Föraren flög strax över träden när vinden avtog. Skärmen sjönk och delar av selen fastnade i ett träd. Föraren bromsades upp, vilket medförde att skärmen fortsatte flyga framför föraren. En pendelrörelse uppstod i kombination med ett avsevärt sjunk. Föraren slog därefter i marken med baken först. Han kände genast smärta i ryggen. Det visade sig att han fått en fraktur på första ländkotan. Inga skador på skärm eller tillhörande utrustning uppkom.

Utlåtande

Att flyga lågt över fasta föremål såsom träd medför alltid risker. Detta gäller särskilt vid hangflygning¹ då förändringar i vinden mycket snabbt kan medföra att sjunkhastigheten ökar.

Olyckan orsakades av att föraren missbedömde variationerna i vinden och därvid kom för nära träden.

---

¹ Hangflygning: Utnyttjande av de uppvindar som uppstår när vinden blåser mot exempelvis en kulle och tvingas uppåt.